

Примери за информационни системи: финанси и банкова медицина - основни понятия, класификация, информационни технологии

За всеки типичен бизнес финансовата функция е поддържаща дейност, която управлява паричните транзакции, произвежда финансови отчети и плаща данъци. В информационните системи тези три функции се автоматизират от десетилетия. В края на миналия век поради развитието на информационните технологии информацията става по-интегрирана и достъпна за нуждите на процеса "вземане на решения". Финансовите системи подпомагат управлението на фирмените финансови активи (акции, облигации и други капиталовложения) с цел повишаване на доходите от тях. За да определи дали фирмата е на печалба от своите инвестиции финансовата информационна система използва значително количество информация от външни за фирмата източници. Влиянието на информационните технологии върху областта финанси може най-добре да се разбере като се разгледа промяната във формата и употребата на парите. Този вид информационни системи обслужват транзакциите включващи управление портфейла с поръчките, управление на кредитната политика, разработката на финансовия план, финансов бизнес анализ и прогнозиране, контрол на бюджета, водене на счетоводство или изчисление на заплатите. Като конкретен пример за финансова информационна система може да бъде разгледана банковата информационна система, тъй като тя е предмет на финансовата информационна система ясно конкретизираща и описваща процесите, които тя сподпомага и развива. След получаването на посочената информация и задълбочения ѝ анализ е възможно изграждането или усъвършенстването на банковата информационна система. При разглеждане на банкова информационна система (БИС) е необходимо да се разясни и понятието архитектура на информационната система, като под него би следвало да се разбира логическата структура на системата, взаимовръзките и йерархията на отделните нейни елементи.

Конкретен пример за такава банкова информационна система може да дадем чрез банковата автоматизирана информационна система OraSYS. Банковата автоматизирана информационна система OraSYS е разработена от "СИС Консултинг" ООД. Софтуерното решение се характеризира като напълно интегрирана банкова информационна и счетоводна система. В нея са заложени всички общи и специфични изисквания към счетоводното отчитане на банковата дейност в Република България, както и всички технологии, необходими за обслужването на клиентите на банките. Основни характеристики на системата: **Гъвкавост** - OraSYS се състои от специализирани модули със средства за интеграция според нуждите

на потребителите, което позволява лесна и бърза възможност за трансформиране или разширяване на предлаганите от потребителите й услуги. **Цялостност** - OraSYS предлага единство между системите във всички поделения и звена на банката, като се избягва многократно въвеждане на данни. Продуктът намалява възможността от неточности, неправилни изчисления и грешни операции чрез стандартизирана операционна и счетоводна технология.

Сигурност - OraSYS притежава развита система за сигурност, която определя индивидуални и групови права на всеки потребител в системата. Ограниченията лесно могат да се променят и контролират от ръководителите на информационната система. Всяко действие или операция позволени на потребителя, се записват в журналинен регистър на извършените промени и лесно могат да се контролират впоследствие.

Модулност - OraSYS се състои от модули, които могат да се използват заедно и поотделно. При разработката на модулите на системата е реализирана обща стратегия на изграждане, което ги прави лесни за използване от потребителите. **Достъпност** - OraSYS се основава на достъпни системни технологии, което осигурява преносимост на различни платформи, мащабируемост на приложението и лекота на съвместимост и работа. Системите, изградени с помощта на платформа OraSYS и техните модули се основават на следните взаимнообвързани функционални нива: Бизнес ниво-всеки модул съдържа индивидуални информационни регистри, в които се съхраняват данните и технология за обработка на информацията, свързана с естеството на конкретната дейност. Необходимите данни се въвеждат чрез подходящ потребителски интерфейс или посредством автоматични даннови интерфейси от модулите или от други външни системи. Бизнес нивото на всеки модул включва справочна част (справки и отчети), която позволява на потребителите да оценяват и управляват своята дейност чрез справочни и отчетни форми, специфични за всеки модул. Финансово ниво-всички регистрирани в OraSYS електронни документи и техните обработки се отразяват, в реално време, в обособено финансово ниво. То съдържа информация за входящите и изходящите потоци на финансовите активи. Финансовото ниво позволява извършването на текущ и статистически анализ на ликвидността на банката, като се базира на регистрираните сделки и техните падежи. Позволява бърз и точен анализ на състоянието на активите на дружеството и подпомага вземането на решения от ръководството. Счетоводно ниво-обработката на електронните документи се характеризира със счетоводна схема, която се настройва индивидуално съгласно изискванията на банката. Всеки документ генерира автоматични счетоводни записвания, съгласно индивидуалната настройка на потребителя, което повишава ефективността на обработката и намалява грешките, допуснати от потребителите. Приложен е принципът на четирите очи при обработката на генерираните счетоводни документи. Счетоводното ниво съдържа и всички средства за текущ и статистически анализ на счетоводното

отразяване на дейността, с отчитане на йерархичните и регионални връзки на поделенията на банката, както и генерирането на всички счетоводни справки и отчети, необходими за дейността на дружеството. Аналитично ниво-всички данни на платформата OraSYS са достъпни за анализ в специализирано ниво на системата. То предоставя възможност за генериране на необходимите справки и отчети за цялостната дейност на банката. Отчетите и справочните форми се създават от потребителя, като се използва специализиран модул на платформата. Системата OraSYS е изградена от модули и технологии, които в зависимост от работното място притежават специфични характеристики.